

ÖSTERSJÖJUDISKT FORUM • BALTIC JEWISH FORUM, SWEDEN

DEN ENDA BISTÅNDSORGANISATION SOM VERKAR FÖR
BEHÖVANDE JUDAR OCH JUDISKT LIV I BALTIKUM

Östersjödjudisk **BULLETTIN NR 2 • 2021**

Extra många pesachpaket till Baltikum pga pandemin! Stöd pesachfirandet i hemmen.

Vi tar **Swish.**

Här kan du betala direkt med mobilen
– enkelt, snabbt och säkert.

Hjälp oss hjälpa!

1232138899

Swish-nummer

Kallelse till Östersjödjudiskt Forums årsmöte

Tisdagen den 25 maj kl 18.00.

Medlem som önskar närvara anmäler detta till kansliet, på b.j.f@telia.com eller på tel 08-664 53 38, senast torsdagen den 20 maj. På grund av den nu pågående pandemin lär mötet äga rum digitalt via Zoom. Du som anmäler dig får några dagar innan mötet underlag för inloggning.

Av besparingsskäl skickar vi inte ut årsmöteshandlingarna. Medlem som vill ta del av handlingarna kan kontakta vårt kansli så ser vi till att du får handlingarna. Verksamhetsberättelsen presenterar vi i nästa nr av vår Bulletin och på vår hemsida.

Önskar er alla glad pesach och glad påsk

Kära vänner, medlemmar, intressenter, läsare av vår Bulletin och inte minst alla ni som också bidrar med pengar till vår hjälpverksamhet. Hela vår verksamhet bygger på de bidrag vi får in. Ett aldrig så litet stöd betyder mycket och varje bidrag gör skillnad. Och – vi har plats för många fler bidragsgivare. Företagare kan enkelt stödja vårt arbete med en annons. Kontakta vårt kansli för mer information.

Från slaveri till frihet

Pesachfirandet, som i år infaller 28 mars-4 april, högtidligt hålls till minne av när judarna gick från slaveri till frihet, genom uttåget ur Egypten, ca 1400 år före vår tideräkning.

I Baltikum är det drygt 30 år sedan judiskt liv tog ny fart, något vi bidragit till och som vi fortsätter att stödja. Nu är de baltiska judarna fria att fira Pesach och vi ska hjälpa dem med extra många pesachpaket i år så att alla kan fira hemma i dessa pandemitider.

Gästkrönikörer

I detta nummer har vi glädjen att ha två krönikörer, min företrädare på ordförandeposten, Hans Kraitsik och Stefan Oscar som är verksamhetschef för JDC/”Joint” i Europa, en organisation vi framgångsrikt samverkar med sedan väldigt många år.

Thomas Bab/Ordförande

Östersjödjudiskt Forum och de judiska församlingarna i Baltikum. Reflektioner inifrån och utifrån.

Gästkrönika: Stefan Oscar Översättning och bearbetning: Thomas Bab

Mitt första besök i Baltikum

Jag vill börja med att berätta om något som hände för över tjugo år sedan, när jag via mitt arbete för American Jewish Joint Distribution Committee/JDC – ofta förkortat ”Joint” i den judiska världen – för första gången kom till de baltiska länderna för att besöka de judiska församlingarna.

Det var mitt i vintern, vilket inte på något sätt dämpade den entusiasm och längtan efter judisk identitet och engagemang i allt som handlade om det judiska. Jag upplevde det vart jag än kom.

Fattigdom och återuppbyggnad

Det var en viktig tidsperiod och process att *återskapa judiskt liv och nya möjligheter*, vilket skedde nästan samtidigt med den ekonomiska kollapsen av det forna sovjetiska systemet, där tusentals judar dagligen kämpade för sin överlevnad.

För många av dessa baltiska judar, och särskilt för de hundratals Förintelseöverlevarna utan familj eller annat socialt stöd, fanns det ingen att förlita sig på förutom andra judar utanför Baltikum

Gästkrönika Stefan Oscar, Verksamhetschef för JDC/”Joint” i Europa, Asien och Afrika. * JDC (the American Jewish Joint Distribution Committee) är den största judiska humanitära hjälporganisationen som idag arbetar i ca 70 länder med hjälp till utsatta judar och stöd till judiska församlingar.

som ville stödja sina judiska bröder och systrar.

Östersjödjudiskt Forums insatser och visad solidaritet

När man talade om den hjärtevärmade judiska solidariteten var det särskilt en organisation som jag hörde nämnas om och om igen – Östersjödjudiskt Forum. Jag är inte säker på att Östersjödjudisk Bulletins alla läsare är medvetna om att Östersjödjudiskt Forum var den första organisation som stöttade de baltiska judarna – och detta vid en historiskt kritisk och svår tid, långt innan JDC/”Joint”

och andra internationella judiska hjälporganisationer kom igång med hjälparbete i Estland, Lettland och Litauen.

Vad Östersjödjudiskt Forum har gjort för de judiska församlingarna och utsatta judar i regionen är något alldeles speciellt och enastående, liksom att engagemanget och hjälparbete fortfarande pågår. Tack vare det kontinuerliga stödet från Östersjödjudiskt Forum, engagemanget och partnerskapet har så mycket åstadkommit under alla år – tusentals baltiska judar har kunnat leva ett värdigt liv, hundratals familjer, barn och unga har fått stöd och hjälp att finna framtidstro. Församlingarna i de tre huvudstäderna, Tallinn, Riga och Vilnius har återuppbyggts liksom judiskt liv på ett tiotal mindre orter.

Andra viktiga insatser från Östersjödjudiskt Forum har varit matdistributionsprogram, medicinsk omvårdnad, vaccinationsprogram mot influensa, vinterhjälp med stöd till uppvärmning av lägenheter under kalla vintrar, Pesach-paket, akut-hjälp av olika slag liksom stöd för gamla att åka på ”Golden age camps” och sist

men inte minst möjligheten för behövande familjer att få komma och vara på Glämsta under en sommarvecka.

Detta är bara en del av de många program och aktiviteter som på ett dramatiskt sätt förändrat den judiska gruppens förutsättningar i regionen samt också bidragit till mognad och styrka i de lokala judiska församlingarna.

Coronapandemins effekter

2020 var ett svårt och problemfyllt år för de baltiska judiska församlingarna, ett öde man delar med judiska församlingar över hela världen.

Judiskt församlingliv bygger i stor utsträckning på fysisk närhet, livliga möten med mycket folk, gemensamma gudstjänster, tuffa diskussioner och mycket annat som covidpandemin har omöjliggjort.

Helt nya utmaningar har uppstått, allt från att garantera medicinsk trygghet till

alla församlingsmedlemmar, till att stötta dem som förlorat jobb och inkomst, och att förse alla barn med nödvändig utrustning för att kunna ta del av skolornas distansundervisning.

Och som det ser ut just nu kommer den nuvarande situationen att pågå även under 2021, och kanske bli än mer svår och komplicerad.

Fortsatt stöd och engagemang

De baltiska judiska församlingarna behöver mer än någonsin ett partnerskap med, och stöd av, organisationer som Östersjödjudiskt Forum och JDC/"Joint", var och en med sitt speciella arbetssätt. Jag är helt övertygad om att vi tillsammans kommer att fortsätta stödja och stärka den judiska gruppen i denna lilla del av världen.

En judisk församlingsverksamhet ska inte enbart bedömas utifrån sin storlek, inte heller efter sin exceptionella eller

tragiska historia, och inte heller utifrån den antisemitism och populism som förekommer i samhället.

En bra församlingsverksamhet skapar och utvecklar den judiska erfarenheten på ett realistiskt och systematiskt sätt, ofta byggt på gott självförtroende och förnyelse. En bra församling skyddar och stöttar sina behövande medlemmar och kombinerar egenfinansiering med stöd från omvärlden.

De judiska församlingarna i Estland, Lettland och Litauen har fortfarande en bit kvar till att deras verksamheter står på helt egna ben. Östersjödjudiskt Forum har här en viktig roll att fylla genom att stödja församlingarnas ambition att bli en stabil plattform för kommande generationer.

På JDC/"Joint":s vägnar vill jag understryka hur stolta vi är att fortsätta vårt partnerskap med Östersjödjudiskt Forum för att uppnå gemensamma mål.

TOBIAS RAWET fyllde 85 år den 12 februari. Tobias, vår mångårige styrelsemedlem och nu revisors suppleant är en stor vän av ÖjF:s verksamhet. Vi önskar honom all lycka, god hälsa och "bis hundertzwanzig". Alla som vill hylla Tobias i efterskott är välkomna att Swisha till 1232138899 alt. Bg 5036-6822.

Bjud på ett pesachpaket!

**För 160 kronor kan vi distribuera ett pesachpaket till den/de som behöver!
I år lär församlingarna inte kunna anordna gemensamt firande pga pandemin.**

Det betyder att pesachpaketen i år blir helt avgörande för att alla som vill ska kunna fira i sitt hem.

Det fanns en tid när myndigheterna på andra sidan Östersjön gjorde vad man kunde för att försvåra firandet av pesach. Idag är det tack och lov inte så längre. Nu är det ekonomin för många utsatta äldre och barnfamiljer som försvårar ett värdigt firande. Det kan vi gemensamt ändra på genom att bjuda på pesachpaket.

För 160 kronor tillhandahåller vi ett paket med matze och lite andra tillbehör för pesach för en person att använda i sitt eget hem.

Hur många pesachgäster kan du bjuda i år?

Thomas Bab/Ordförande

Returadress:
Östersjöjudiskt Forum
Box 5053
102 42 Stockholm

Gästkrönika

Pesachfirande – tradition med judisk gemenskap

Text: Hans Kraitsik

I slutet av 1980 blev jag tillfrågad av Göran Nisell, den dåvarande ordföranden i Aktionskommittén för Sovjets judar (f.d. namnet på Östersjöjudiskt Forum) om jag ville överta ordförandeskapet. Jag behövde inte någon lång betänketid för att acceptera förfrågan. För mig blev detta ett tillfälle att göra en insats för utsatta judar, något som jag varit förhindrad till under krigsåren då jag var för ung. Ordförandeskapet blev början till ett mångårigt engagemang för våra judiska systrar och bröder i Öst. Det blev täta besök och många möten med överlevande från Förintelsen och andra som genomlidit umbäranden under den sovjetiska ockupationen. De flesta av dessa var ensamma och saknade släktingar. De hade varit helt utan judiskt liv och kontakter. Med vår organisations hjälp kunde många av dessa få materiell hjälp och någon mening med sitt fortsatta liv. De flesta av dessa är nu borta men fortfa-

rande finns det många judar i Estland och Lettland som lever i nöd och är i behov av vår hjälp och våra kontakter! Till dessa hör ensamma mödrar utan anförvanter, gamla som måste leva på en försumbar pension och sjuka som inte har ekonomiska möjligheter att köpa medicin!

Nyligen uppmärksammade vi Förintelsens minnesdag. Den ger anledning till eftertanke. Nu måste vi säkra vår judiska framtid och kultur! En viktig del är firandet av pesach. Denna högtid har en stor symbolik av sammanhållning och tradition. I dag kan vi visa vår solidaritet med våra judiska vänner i Baltikum genom att bidra till ett eller flera pesachpaket! Detta ger alla som behöver möjlighet till ett individuellt pesachfirande, när pandemin i år antagligen omöjliggör ett gemensamt firande, och bevarande av vår gemensamma kultur och tradition. **I år behövs därför extra många paket!**

Vi stödjer Östersjöjudiskt Forums arbete för en bättre livskvalitet för behövande i Baltikum

Channa och Hans Kraitsik	Hjälpshetsförbundet Rodef Chesed		Familjen Nachman	KRAN & SCHAKT AB
THOMAS BAB KONSULT	<i>Kosherian</i> din godisbutik		ALICE OCH FELIX BRAKL	FAMILJEN IRENE OCH THOMAS MORNE
DINELL JOHANSSON	LLM CONSULTING GmbH	 Institutet för Personlig Utveckling	Willy Silberstein AB	RUT MILCHNER

Gunilla och Werner Guters stiftelse stödjer Östersjöjudiskt Forums arbete.

Vi har plats för fler stödjare. Från 500 kr/nr. Kontakta vårt kansli.

Besök vår hemsida www.ostersjojuidisktforum.se och följ oss på Facebook www.facebook.com/balticjewishforum/

Östersjöjudisk **BULLETIN**

Ansvarig utgivare

Thomas Bab
Östersjöjudiskt Forum
Baltic Jewish Forum
Sweden

Redaktion

Thomas Bab
Dina Markovich
John Gradowski
Rut Milchner
Ludvig Köhler

Adress

Östersjöjudiskt Forum
Box 5053
102 42 Stockholm

Telefon

08-664 53 38

Facebook:

www.facebook.com/balticjewishforum/

E-post & Hemsida

b.j.f@telia.com

<http://www.ostersjojuidisktforum.se>

Medlemsavgift 2021

250 kr/år, 100 kr/år för dig under 26.

Bankgiro 5036-6822, SWISH 1232138899

Den ideella föreningen Östersjöjudiskt Forum fokuserar på socialt, medicinskt, materiellt och kulturellt bistånd till behövande judar och judiskt liv i Baltikum, ofta i samarbete med svenska och internationella hjälporganisationer. Kulturutbyte och andra former av samverkan är en viktig del av verksamheten. Parallellt med detta bekämpas alla former av antisemitism.

ISSN 1403-5685

Citera oss gärna – men ange källan!

Tryck

Katalogia AB, Solna

Omslag: I år blir pesachfirandet anorlunda. Allt firande sker i hemmen och vi ska säkerställa att alla kan fira. Foto: D.Polishjuk.